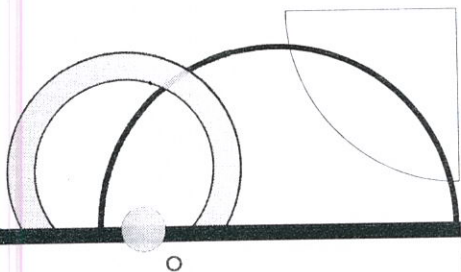

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
ตำบลบึงนังस्ता อำเภอบึงนังस्ता จังหวัดยะลา

โดย
องค์การบริหารส่วนตำบลบึงนังस्ता
อำเภอบึงนังस्ता จังหวัดยะลา

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น
ตำบลบึงนางस्ता อำเภอบึงนางस्ता จังหวัดยะลา

โดย

องค์การบริหารส่วนตำบลบึงนางस्ता
อำเภอบึงนางस्ता จังหวัดยะลา

คำนำ

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราชการ 2560 มาตรา 57 รัฐต้อง (1) อนุรักษ์ ฟื้นฟู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมและจารีตประเพณีอันดีงามของท้องถิ่นและของชาติ และจัดให้มีพื้นที่

สาธารณะสำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน ชุมชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ใช้สิทธิและมีส่วนร่วมในการดำเนินงานด้วยภูมิปัญญาไทยมีความสำคัญอย่างยิ่ง ช่วยสร้างชาติให้เป็นปึกแผ่นมั่นคง สร้างความภาคภูมิใจและศักดิ์ศรีเกียรติภูมิแก่คนไทย สามารถปรับปรุง ประยุกต์หลักธรรมคาสอนทางศาสนาเข้ากับชีวิตได้อย่างเหมาะสมสร้าง ความสมดุลระหว่างคนกับสังคมและธรรมชาติได้อย่างยั่งยืน ช่วยเปลี่ยนแปลงปรับปรุงวิถีชีวิตของคนไทยให้เหมาะสมได้ตามยุค

กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสตา ได้เล็งเห็นความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น จึงได้จัดทำโครงการสำรวจฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้าน หรือประชาชนท้องถิ่นเพื่อให้อำเภอ บันนังสตา จังหวัดยะลา เป็นปัจจุบัน และเพื่อสืบ

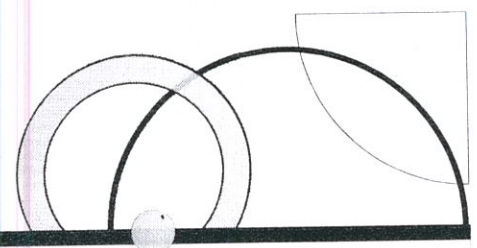
ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้าน หรือประชาชนท้องถิ่น ทำให้รู้คุณค่าและมีความภาคภูมิใจในภูมิปัญญาท้องถิ่น และสามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่น มาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชน การศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น

ประชาชนชาวบ้าน หรือประชาชนท้องถิ่น ต่อไป

กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลบันนังสตา

ผู้จัดทำ

วิธีการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่น

วิธีการดำเนินการ/ขั้นตอน

1. จัดทำโครงการ เพื่อเสนอขออนุมัติโครงการจากผู้บริหารองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่น

2. แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

ปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่น

3. สำรวจฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือ

ปราชญ์ท้องถิ่น

4. บันทึกข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่น

ลงในระบบฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลบึงสา

อำเภอบึงสา จ.หนองบัวลำภู

เป้าหมายโครงการ

○ ประชาชนชาวบ้าน หรือราษฎรท้องถิ่น ตำบลบึงนางस्ता

อำเภอบึงนางस्ता จังหวัดยะลา

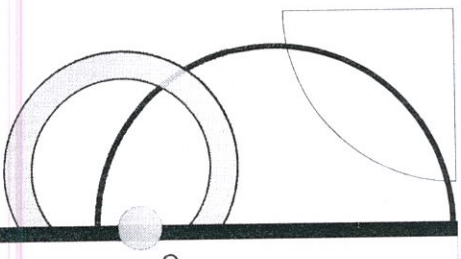
ระยะเวลาดำเนินการ

เดือนกรกฎาคม ถึงกันยายน พ.ศ.2560

สถานที่ดำเนินการ

เขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลบึงนางस्ता

อำเภอบึงนางस्ता จังหวัดยะลา

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ตำบลบึงนาราง อำเภอบึงนาราง จังหวัดพะเยา

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสืบสานและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สำคัญและมีประโยชน์
ไว้ไม่ให้สูญหายไปจากชุมชน
2. เพื่อให้ผู้ประกอบการถ่ายทอดตระหนักถึงความสำคัญของภูมิปัญญาใน
ท้องถิ่นของตนเอง อันจะนำไปสู่การอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญา นั้นๆ ต่อไป

ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง เป็นคำที่มีความหมายเช่นเดียวกับการ

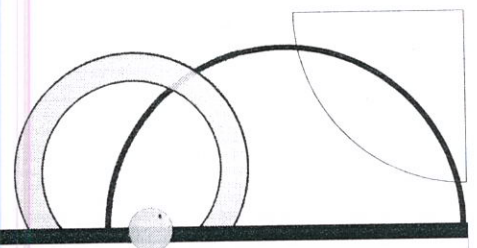
คำว่าภูมิปัญญาท้องถิ่นและภูมิปัญญาไทย เป็นองค์ความรู้

ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ซึ่งได้รับการถ่ายทอดจากผู้รู้หรือผู้มีความสามารถ

ผู้รู้เรียกว่าราชบัณฑิต หรือราชบัณฑิต ซึ่งผู้ให้คำจำกัด

ความของภูมิปัญญาท้องถิ่นในลักษณะต่าง ๆ กันดังนี้

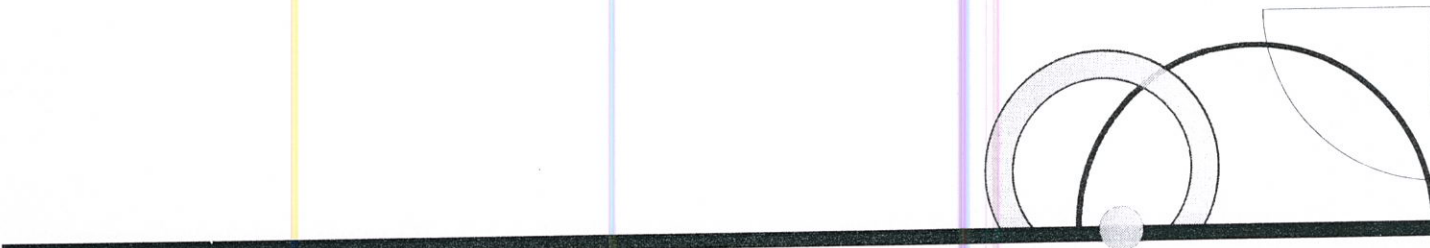
◦ 1. กรณวิวิชาการ (2538) ให้ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น
ว่า คือ ความรู้ที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ในชีวิตของคนเราผ่าน
กระบวนการศึกษา สังเกต วิเคราะห์จนเกิดปัญญาและตกผลึกมา
เป็นองค์ความรู้ที่ประกอบกันขึ้นมาจากความรู้เฉพาะหลายเรื่อง
ความรู้ดังกล่าวไม่ได้แยกย่อยออกมาให้เห็นเป็นศาสตร์เฉพาะ
สาขาวิชาต่างๆ อาจกล่าวว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นพื้นฐาน
ขององค์ความรู้สมัยใหม่ที่จะช่วยในการเรียนรู้ การแก้ปัญหา
การรู้คิดและการปรับตัวในการดำเนินชีวิตของคนเรา

2. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (ม.ป.ป.)

กล่าวถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยว่า เป็นองค์ความรู้ความ

สามารถและทักษะของคนไทยที่เกิดขึ้นจากสั่งสมประสบการณ์
ผ่านกระบวนการเลือกสรร เรียงรู้ ปรุงแต่ง และถ่ายทอด
สืบต่อกันมา เพื่อใช้แก้ปัญหาและพัฒนาวิถีชีวิตของคนไทย
ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและเหมาะสมกับยุคสมัย

จากความหมายดังกล่าว อาจสรุปว่า ภูมิปัญญา
ท้องถิ่น หมายถึง องค์ความรู้ หรือสิ่งที่สั่งสมกันมาตั้งแต่อดีต
ซึ่งเป็นประสบการณ์ในการดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่นซึ่ง
ได้ผ่านการคิดค้นและปรับปรุง เปลี่ยนแปลง จนได้แนวทางที่
เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพสังคม เป็นที่ยอมรับนับถือจาก
บุคคลทั่วไป ถือเป็นแบบอย่าง ในการดำรงชีวิตที่ถ่ายทอด
สืบต่อกันมา

ภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึง ภูมิปัญญาที่ชาวบ้าน
คิดค้นขึ้น แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนาแก้ปัญหา เป็นทั้ง
สติปัญญาและองค์ความรู้ทางหมดของชาวบ้าน ดังนั้น จึงมี
ความครอบคลุมเนื้อหาสาระและแนวทางการดำเนินชีวิตใน
วงกว้าง ภูมิปัญญาท้องถิ่นประกอบไปด้วยองค์ความรู้ใน
หลายวิชา ตั้งแต่ ฐานักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
(2541) ได้จำแนกไว้รวม 10 สาขา คือ

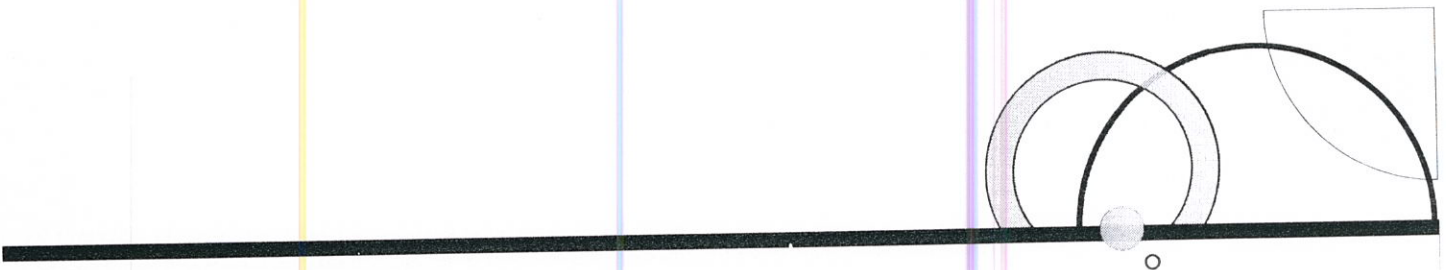

1. สาขาเกษตรกรรม หมายถึง ความสามารถในการผสมผสานองค์ความรู้ทักษะ และเทคนิคด้านการเกษตรกับเทคโนโลยี โดยการพัฒนาบนพื้นฐานคุณค่าดั้งเดิม ซึ่งคนสามารถพึ่งพาตนเองในสภาพการณ์ต่างๆ ได้ เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน การแก๊ปปู๋ยา การเกษตรเป็นต้น

2. สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม (ด้านการผลิตและการบริโภค)

หมายถึง การรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการแปรรูปผลผลิตเพื่อขะลอ การนำเข้าตลาด เพื่อแก้ปัญหาด้านการบริโภคอย่างปลอดภัย ประหยัด และเป็นธรรมอันเป็นกระบวนการให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจได้ ตลอดจนการผลิตและการจัดจำหน่ายผลผลิตทางหัตถกรรม

เช่น การรวมกลุ่มของกลุ่มโรงงานยางพารา กลุ่มหัตถกรรม และอื่นๆ เป็นต้น

3. **สาขาการแพทย์ไทย** หมายถึง ความสามารถในการจัดการป้องกันและรักษาสุขภาพของคนในชุมชน โดยเน้นให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองทางด้านสุขภาพและอนามัยได้

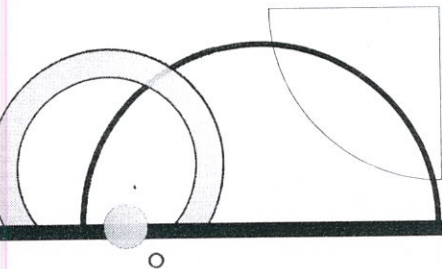
4. **สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** หมายถึง ความสามารถเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม

ทั้งอนุรักษ์ การพัฒนา และใช้ประโยชน์จากคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

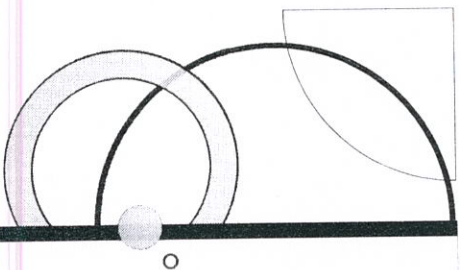
5. **สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน** หมายถึง ความสามารถในการดำเนินงานบริหารจัดการ

การค้าการสะสมและบริการกองทุนและธุรกิจในชุมชน ทั้งเป็นเงินตราและภาคทรัพยากรเพื่อเสริมชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกในชุมชน

6. สาขาสวัสดิการ หมายถึง ความสามารถในการจัดสวัสดิการในการประกันคุณภาพชีวิตของคนที่ให้เกิดความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และ วัฒนธรรม 7. สาขาศิลปกรรม หมายถึง ความสามารถในการผลิตผลงานทางด้านศิลปะสาขาต่างๆ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม วรรณกรรม ทัศนศิลป์ คีตศิลป์ เป็นต้น

8. สาขาจัดการ หมายถึง ความสามารถในการบริหารการจัดการตามนิมงานด้านต่างๆ ทั้งขององค์กรชุมชน องค์กรทางสังคมอื่นๆ ในสังคมไทย เช่น การจัดการองค์กรของกลุ่มแม่บ้านระบบผู้ดูแลผู้แก่ในชุมชน เป็นต้น การณีของการจัดการศึกษาเรียนรู้ นับได้ว่าเป็นภูมิปัญญาสาขาการจัดการที่มีความสำคัญ เพราะการจัดการศึกษาเรียนรู้ดี หมายถึงกระบวนการเรียนรู้ พัฒนา และถ่ายทอดความรู้ภูมิปัญญาไทยที่มีประสิทธิภาพ

9. **สาขาภาษาและวรรณกรรม** หมายถึง ความสามารถผลิตผลงาน
เกี่ยวกับด้านภาษา ทั้ง ภาษาถิ่น ภาษาโบราณ ภาษาไทย และการใช้

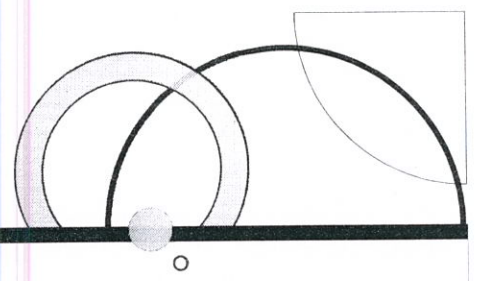
ภาษา ตลอดจนงานวรรณกรรมทุกประเภท

10. **สาขาศาสนาและประเพณี** หมายถึง ความสามารถประยุกต์และ
ปรับใช้หลักธรรมคาสอนทางศาสนาเชื้อและประเพณีดั้งเดิมที่มีคุณค่า
ให้เหมาะสมต่อการประพฤติปฏิบัติให้บังเกิดผลดีต่อบุคคลและสิ่งแวดล้อม เช่น
การถ่ายทอดหลักศาสนา การบวชป่า การประยุกต์ ประเพณี

บุญประเพณีต่าง เป็นต้น

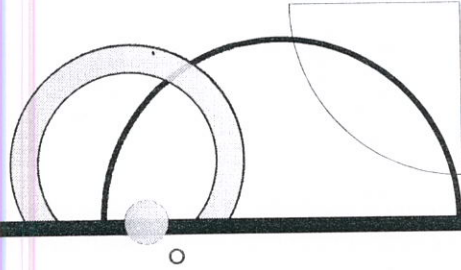
-	-
-	-
-	-
-	-
-	-

เวลา ๑๒.๐๐ น. ถึง ๑๓.๐๐ น. ในชั้นเรียน

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

សាលាដំបូង
សាលាដំបូង
សាលាដំបូង

ສາທາລະນະລາຍ

เกษตรกรรม หมายถึง ความสามารถในการองค์ความรู้ทักษะ และเทคนิคด้านการเกษตรกับเทคโนโลยี โดยการพัฒนาพื้นฐานคุณค่างานเดิม ซึ่งสามารถพึ่งพาตนเองในสภาพการณ์ต่างๆ ได้ เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน การแก้ปัญหา การเกษตร เป็นต้น

[illegible]

○

[illegible]

สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม (ด้านการผลิตและการ บริโภค)

วัตถุประสงค์และหัตถกรรม (ด้านการผลิตและการบริโภค) หมายถึง การรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ เพื่อชะลอการเน่า ำเข้าตลาด เพื่อแก้ปัญหาด้านการบริโภคอย่างปลอดภัย ประหยัด และเป็นธรรมชาติเป็น กระบวนการที่ชุมชนท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจได้

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่/บ้านเลขที่	ด้านความสามารถ	หมายเหตุ
1	นางมีนาะ สะตืออิมะ	72 ม.3 ต.บ้านงस्ता	การผลิตสื่อจากใบมะพร้าว	
2	นางฮามัดะห์ สิดามิ	23 ม.3 ต.บ้านงस्ता	สานดอกกุหลาบจากใบเตย	
3	นางรอฮามา มีเต็ง	63 ม.8 ต.บ้านงस्ता	กระเป๋ากกของกาแฟ	
4	นางรอฮอมาะห์ ตีนา	25/2 ม.2 ต.บ้านงस्ता	ขนมกล้วย	
5	นางรอปีอะห์ อาลีมาะ	57/1 ม.2 ต.บ้านงस्ता	ข้าวหมก ข้าวเหนียว	
6	นางฟาตีมาะ มานูแซ	38 ม.7 ต.บ้านงस्ता	ขนมจีน	
7	นางซีต๊ะ มะแตหะ	44 ม.1 ต.บ้านงस्ता	ขนมบ้าป็น	
8	นายมะตอปา สะตืออิมะ	78 ม.4 ต.บ้านงस्ता	ข้าวต้มมัด	
9	นางสิลีมีอแย อาลีมาะ	66 ม.2 ต.บ้านงस्ता	ขนมอาเกาะ	
10	นางมารีเย็ม กาแรง	45/1 ม.9 ต.บ้านงस्ता	ขนมผักกัว	
11	นางไซนะ กามะ	115 ม.11 ต.บ้านงस्ता	กล้วยฉาบเชื่อมน้ำตาล	

ศิลปินหญิง ความสามารถในการผลิตผลงานทางด้านศิลปะแตกต่างกัน เช่น จิตรกรรม

[illegible]

สาขาวิชาและประเพณี

ศาสนาและประเพณี หมายถึง ความสามารถประยุกต์และปรับใช้หลักธรรมศาสนาทางศาสนาเชื้อและ

ถ้ายทอดหลักศาสนาการบวชป่า การประยุกต์ ประเพณี บุญประเพณี ขาว เป็นต้น

ที่	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่/บ้านเลขที่	ต้นความสามารถ	หมายเหตุ
1	นายคอป่า ยามา	120 ม.7 ต.บ้านนึ่งสตา	เขาสุนัฏ (ใต้มะรุเ็ง)	
2	นายนิเยะ มะสากา	56 ม.1 ต.บ้านนึ่งสตา	ศาสนาและประเพณีท้องถิ่น	
3	นายมารูตึง เจะมิง	69 ม.3 ต.บ้านนึ่งสตา	ศาสนาและประเพณีท้องถิ่น	
4	นายหามะ วาเปี	24/3 ม.9 ต.บ้านนึ่งสตา	ศาสนาและประเพณีท้องถิ่น	
5	นายเดอรแม แม	66/1 ม.4 ต.บ้านนึ่งสตา	ศาสนาและประเพณีท้องถิ่น	
6	นายกอละ มะมิง	101 ม.5 ต.บ้านนึ่งสตา	ศาสนาและประเพณีท้องถิ่น	
7	นายมะรอปปี คู่อิสาะ	73 ม.3 ต.บ้านนึ่งสตา	ศาสนาและประเพณีท้องถิ่น	

